

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyos szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez
hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. János)
Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

A szavazás.

Méltán elkeseredhetik az egész szabadelvű közvélemény azon igazán csunya játék láttára, melyet a szabadelvű reformokkal üz a főrendiház ellenzéke. A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot ugyanis 122 szavazattal 96 ellenében megbuktatta és pedig nemcsak a felekezetenküliségről szóló III-ik fejezetet, hanem az egész javaslatot. Pedig az az elv, mely a vallások szabad gyakorlatáról beterjesztett javaslatban kifejezésre jutott, minden mivel állam jogi ábezejéhez tartozik s a messze jövőre ezen cselekménye a főrendiházi ellenzéknek, hogy a korszerű javaslatot akkor, midőn semmi változást nem teremt abban a gyakorlatban, melyet közigazgatásunk, illetve társadalmunk követett — elveti s rendez egy történeti komikumot, melyet csak a késő jövő tehet jóvá.

Nem kinozták ők magukat azzal, hogy tudományos igazsággal, böles törvényhozói érveléssel adják okát a különös ellenzésnek, hanem nagy-

képü fohászkodásokkal gázoltak keresztül a javaslaton, mintegy bemutatva a bölesben nyert törvényhozási jognak száználmas kiskoruságát.

Kételkedünk abban, hogy meg tudnák magyarázni, nem csak itthon, de künn a figyelő világnak is, hogy minő okok vezették a főrendiházi ellenzékét oly felhevüléssel neki rontani a felekezetenküliségről szóló intézkedésnek s végül miért siettek szerencsésen feldönteni az egész javaslatot egy ezimért?

Azonban ne ragadtassa el magát a főrendiházi ellenzék, mert ez a vereség, mely a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot érte, nem fogja megakadályozni azt, hogy ez a javaslat is épen úgy, mint a polgári házasságról szóló, törvényerőre ne emelkedhessék.

O. O.

Kálnoky expozeja és Törökország. Kálnoky gróf nyilatkozatai Ausztria-Magyarországnak a Balkán államokhoz, főleg Bulgáriához való viszonyát illetőleg, valamint egyéb kijelentései is, miket a delegációkban tett, úgy a török kormánykörökben, mint legfelsőbb helyen, mely és

tartós benyomást gyakoroltak. A külügyi kormány békés, korrekt és nyíltsággal párosult politikáját mindig elismerték és méltatták ugyan, valamint jogos elismerést vivott ki lassankint a török fővárosban az osztr.-magyar diplomáciának abbéli törekvése, hogy Bulgáriának önállósági vágyakozásait és Macedoniára vonatkozó álmait korlátozza; mindazonáltal Ausztria-Magyarország politikájának könnyen fel-felmerülhető meggyanúsításával szemben, nagy értékkel bír, hogy annak helyes megítélése a delegációkban tett illetékes nyilatkozatok által megszilárdított.

Háromszékvármegye gazdasági bizottságának üléséből.

Potsa József főispán elnök az ülést megnyitván, bemutatta Sinkovics Ottó közgazdasági előadót. Azután az elmaradt bizottsági tagok igazolasát mutatja be. Dónáth József bizottsági tag lemondását jelentette be. Helyébe Forró Károly póttag hivattott be.

Dr. Sinkovics Ottó közgazdasági előadó bemutatja az okszerű vajtermelésre vonatkozó miniszteri rendeletet. Megbizott a közgazdasági előadó, hogy ezen kérdést a vármegyei hirlapokban ismertesse s lehetőleg a vajtermelés és szállítás terjesztésére törekedjék.

A gazdasági bizottsági felügyelőktől beérkezett jelentések egy külön

bizottságnak adattak ki, tanulmányozás és jelentéstétel végett.

Az állami gépgyárnak aratógépek gyártására való berendezése tárgyában kelt miniszteri leiratra nézve a bizottság a közgazdasági előadó véleményét elfogadta. Felterjesztést intéz a miniszterhez, hogy az állami gépgyár kéveköti aratógépek gyártására is berendezkedjék s ha a gépek megfelelőek lesznek, várható, hogy a szerfölött drága és viszonyainknak meg nem felelő amerikai gépek pótolhatók lesznek.

A szarvasmarha díjazások körül következő eljárást kívánja földművelésügyi m. kir. miniszter életbeléptetni:

1. Tekintettel azon körülményre, hogy Háromszékvármegyében a magyar szarvasmarhafajta tenyésztés felel meg a vidék viszonyainak legjobban, a díjazásokhoz eskis a magyar fajta tenyész szarvasmarha boesátható;

2. hogy az állami segélyből csupán kisbirtokosok tenyészállatai díjaztassanak és pedig akként, hogy a díjazott anyagnak tenyésztési ezélokra való használata lehetőleg biztosítható;

3. a tenyésztés érdekének szempontjából igen kívánatos lévén, hogy a községi apaállatok lehetőleg hosszú ideig használtassanak és e célból kiváló gondozásban és kellő takarmányozásban részesíttessenek, jól tartott és hosszabb ideig használt és még tenyészképes községi bikák szintén díjazhatók.

Közgazdasági előadó előterjeszti a gazdasági bizottság 1895. évi költ-

TÁRCZA.

VISIÓ.

Irta: Kukacz.

Nehéz ajtó esattant...
Egy templomba zártak,
Hogy legyek bálványa,
Valamely oltárnak.

Intének a szentek:
Menjek, foglaljam el,
Az oltár jobb szárnyán,
Rég vár, egy üres hely.

És a mint álltam ott,
Jöttek, rám lehettek;
Hajnali misére,
Kővé dermedtettek.

Hívém, hogy meghalék,
A sors égbe vezet,
Szentnek, szentek közé,
Ah, minő élvezet!

Gyülöltem az embert
És bosszu fogott el,

Milyet nem érezhet
Földön, ember kebel.

Szivem nevetett:
Csak jertek, jöjjetek!
Földmélyén, pokolban,
Majd leszen helyetek!

S jön egy ifju lélek,
Leborul térdére;
Hő imát küldve föl
Bűnéért az égre.

Kedvesét ölte meg,
Tört mártott szívébe;
Most meg a magát,
Hozta el cserébe.

Könyörtelen valók,
Vádaskodám reá
És számára az Ur
Itéletem adá.

De im nyílt a föld,
Pokol fenekére,
A haragvó szentek
Engem küldének le.

Mondva: „eredj, tanulj!
Csak akkor ítélhetsz,

Jót, rosszat egyaránt,
Pokolra mint küldhetsz.”

Átléptem küszöbén,
Delej volt vezetóm,
Egy rémes lángnyelven,
Érczet olvasztó hön.

Szép, sugár termetű
Ifjamat láttam ott,
Pokoli kinjában
Értem, mint vajudott.

Föltépte kebelét,
Ugy áldozott nekem,
Fetrengve vérében,
Pokol-parázs gyepen.

Majd ette önmagát,
Szívverét itta meg,
Összeállott megint
S nem látszott rajta heg.

Ismétlődő kinja
Tovább nem készlete,
De ah! mennem parancs,
Hallnom, látnom kelle.

Sok terem nyíla meg,
Rém-bűnhődés sora,

Hol együtt vezekel
Minden pokol fia.

Titánok voltak ők:
Sziklát nyeldestek el,
Sztélocsesant a fejük,
Elpukkant a kebel.

A szétugrott tagok
Elbolygtak az ürben,
Majd lehulltak mellém
S térdig álltam vérben.

E vérből rém sokat,
Egy lányba töltöttek,
Ki árulta báját
Urnak és szegénynek.

Majd egy kis ördögöt
Láttam a sarokban,
Vázat rakott össze,
Óeska esonthalmazban.

S midőn kérdém: „Mi ez?”
Oly nagyot nevetett,
Hogy pokoli hangja
Álmomból följesztett.

ségelírányzatát, mely indokolásával együtt felterjesztetett a földmívelésügyi m. kir. miniszterhez. E szerint a bevétel 6919 frt 23 krral, a kiadás 7300 frttal irányoztatott elé, a 380 frt 77 kr hiány állami segélyből fedezendő.

A mintagazdaságok jutalmainak kiutalványozása tárgyában bizottság küldetett ki.

Az ülést elnök bezárván, az első állatkiállítás megtekintésére vonultak a bizottsági közgyűlés tagjai.

A kiállítás iránt nagy érdeklődés mutatkozott a közönség részéről, de kisebb a tenyésztők részéről. Ugy, hogy elmondhatjuk, miszerint a kiállítás, épen állattenyésztés tekintetéből meglehetősen előhaladt viszonyoknak hű képét nem nyújtotta és sem tömegében, sem a létező anyag bemutatásában nem elégitette ki az első várakozást. Legnagyobb kontingenst a csikós kanezák szolgáltatták, mintegy harmincz elővezetéssel. Az anyaállatok korai igénybevétele hiányaikban ekklatánsul bizonyult, míg a csikók nagyrésze kitűnő fajt és jó kondíciót mutatott.

A bikáknak a jutalmakat buzditás tekintetéből adták ki; több pozíció betöltetlen maradván, a jutalmak egyik része nem volt kiadható.

A szarvasmarhák csoportjait Béli Tivadar, Imecs Ernő, Imreh Albert bizottsági tagok bírálták. A lócsoporthoz Seethal Ferencz, lótenyésztőbizottsági elnök, br. Szentkereszt Béla, gr. Mikes Armin, Henter Béla. Vizsgáló szakértőkül Kesz és László J. m. állatorvosok szerepeltek.

Jutalmazottak.

Borjas tehénért:

Incze Kálmán bírtokos, Uzon I. díj 25 frt.

Csulak Károly, Gidófalva II. díj 15 frt.

Kolozsi Antal, Léczfalva III. díjat 15 forintot, melynek ritkaságképen három kis borja keltett fel-tűnést.

Két éves üszőkért:

Baróthi gazdasági iskola oklevelet, Sylvester Aladár, Komolló II. díjat

10 forintot. Több díj nem volt kiadható.

Két éves felüli bikákért:

András György, Makóujfalva I. díj 25 frt.

Beneze András, Arkos II. díj 15 frt.

Lunguj István, Oltszem III. díj 10 frt.

Csikós kanezákért:

Kovács Samu, Seps-Szentgyörgy, a ki három szép csikós kanezát vezetett elő, 5 éves pej kanezáért, sárga kanezacsikóval (apja: Strait) I. díjat 25 frt.

Apor Ferencz, Kálnok 8 éves legyes szürke kanezáért gyönyörű fakó ménésikóval (apja: Verneuil) II. díjat 15 frt.

Imreh József, Aldoboly, 7 éves pisztrang-szürke kaneza, szürke csikóért (apja: Verneuil) III. díjat 10 forintot.

Három éves csikókért:

csak egy díj adatott ki Pulgor Jánosnak Aldoboly sárga csikóért. A többi hat darab csikó mind 2-2^{1/2} éves lévén, nem volt díjazható, noha igen szép példányok voltak.

A kiállításnak gyönyörű őszi nap kedvezett, mely nagy közönséget vonzott ki.

A díjak kiosztása után a gazd. bizottság tagjai közebébe gyűltek össze a központi szállóban.

Városunkban folyó október hó 11-én d. e. 10 órakor a barompiacon lesz az állatkiállítás megtartva, melyet gazdaközönségünk figyelmébe ajánlunk.

Csarnok.

Jámor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

XXVIII.

Téns Szerkesztő ur!

Az minapában Móricz zsidó egy-kiló újságpapírost vásárolt 6 susták-

ért s minekutána az falunkban mostanság dühöngő nagy egézség mián nem igen esik temetés s ezért erőst ráérek, olvasgattam belőlük. Mind-egyikből asztot olvasom, hogy egy Thuzsér nevezetű faluban egy hosszú szakállu kut-furó nimet egy uri rendlen levő Salamony Ella nevű leányzót gonosz paraktihával elaltatott, ki es minekutána sok mindenfélét összebeszélt vóna, meghót. Ugy meghót, hogy egy szót se szólt! Hát erről ír most minden újságlap, mintha abba vóna valami különös. Mindenütt vagy on uri leányzó s hal es meg elég, még sem irnak rollik ojan temérdek. Nálunk Kárbahágón is történtek nevezetes halálozások s meg sem kerültek újságba. Példának okáért, mikoron felszegi Kús Póterné egy megmérgeződött az urára, hogy meghót bele, de minek előtte meghót, vóna, hétszer látotta fel az száját, hogy még valami esufot mondgyon az urára, de nem tutta elmondani s a végén es a nyelvét kinyujtva hót meg. Az sem vót kutya, mikor Kádár Józsiné addég verte az ő jámbor urát, míg kikötőzködött ezen árnyékvilágból s mikor eltemették nagy zokogva így siratta az urát: „Drága jó uram, éppég akkor hótál meg, mikor kezemre szoktattalak vóna.” Es ezekről a jeles esetekről nem irnak az újságok!

Hát abban, hogy valaki álmába beszél, sínes semmi esuda. Tessen csak meghallgatni az én darága Petronellát, éppég ojan gyönyörűen veszekszik álmottán, mint immetten. Még talám tám fájinabbak az mondattjai. Én tehát esudát nem látok a Salamony kisasszony esettyiben, de minekutána sok okos ember hezzá szolt a dologhoz, én sem maradhatok el!

Minálunk ha valaki álmában beszél, s álmottan ojanokot tud, miket immetten nem tudott, s el képes látni messze tartományokban s el tudgya mondani, a mi ott történik, úgy nevezik „ellátó”, a tudósok meg úgy hívják, hogy távolba látó. Az ellátókra asszondom, hogy alkalomadtán én es ellátom magamot, de azét még sem

vagyok ellátó, met mivel hogy ha testi kívánságom szerint magamhoz veszem az illendő mennyiségű italost, nem diszkurálgatok az más emberek dogairól, hanem aluszom s hallgatók, mind az bunda, ellenben kántor komám, ha ellátja magát, ellát, tudniillik folytonosan beszélget. A multakban es azzal a szegény jámbor hoddal szófojtatásba keveredett s a végén es azzal falangatta le, hogy ne vigyorgogjon rá s ne ágáljon, met ő (már mint a hod) hónapoként csak egyszer telik meg, de ő (már mint a kántor komám) mindennap. Es ebben mind a kettőnek igaza vagy on, met a hodnak elegendő, ha a benne levő lámpát egy hónapban egyszer gázzal feltöltik, hogy világítson, de kántor komám mindon nap kell egy kis boreska, hogy eszének fáklája ki ne aludgyon s végre kántor komámnak abban es igazat adok, hogy ha a hodra haragszik, met ez ojan szentelen pofával vigyorgog az emberre, mikor éjnek óvadgyán hazamegy, hogy asztot szó nélkül kiállni nem lehet. Éppég úgy tesz, mint Szuszka, kik a bocsuról késő éjjel kötyagosan hazajövő főtisztelendő urnak vigyorgog es világít es pedig azét világít, nehogy valami lottetefélékppen a szemérmes Pólika szent ezellájába vetődjen, a mi nagy hiba lenne, met mivelhogy a parochián csak két jót szeretnek, úgy mint a jó erkölcsöt es jó bort, az előbbit tartogatják, az utóbbi meg iszogatyák.

De most veszem észre, hogy egészen eltörtém az beszéd fonálától, vagyes nekem az ellátókról kék beszélnem. Én es úgy tettem, mint ittkányos Sára asszony, mikor köcsön kéri meg. Előbb lebeszéli az édes anynya halálát s aztán elmongya, hogy miként ették meg az ő darága jó urát a medvék s mikor az egész falamija szomorú történettyit lebeszélte, kéri a maga öt esutákját. A történetből egy szó sem igaz, de az igaz, hogy Sára asszony az köcsön kért öt esutákat soha meg nem adgya, mivelhogy megissza.

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld” eredeti regénye. —

Írta: Hajdó Ödön.

(Folytatás.)

Igy mesélte ezt Fazli Haidának, ki az elbeszélés alatt egész figyelemével rajta csüngött s midőn bevégezte, lelkesülten kiáltott fel: ez nagyon kedves mese volt! Sőt Bajazedné maga is osztozott leánya lelkesültségében, mert meleg szavakban köszöntö meg Fazli szívességét, ki az elért hatásra öntelten szerénykedett. Nemsokára a nők reggelizni lakosztályukba mentek, Fazli pedig édes reménytől duzzadozva, vidoran szaladt le a gépészhez, hogy rendelkezék a hajó gyorsaságának fokozása iránt.

X.

Agil fakir.

Port-Said vásárterén a sok bódé közül kiválik egy sátor, melynek alakja a mi vándor ezirkuszosaink ponyva épületeihez nagyban hasonlít. Oldalán körös-körül fantastikus képek hirdetik a tulajdonos rengeteg

tudományát, melyet a festő merész képzelete bámulatos tehetségtelenséggel kent fel a vászonra, mintegy rejtélyesen symbolizva azon szörnyűségeket, melyeket a mindent tudó fakir ott benn, a vásznan belül, pótom díjért mindenkinek láthatóvá tesz. A bejárat oszlopai föl vannak ékítve színes szalagokkal, melyek spirál csavarulatban hullnak alá, vagy lobognak szét a szélben, olyan formán, mint nálunk a forgácsológér. Ajtaja előtt egy trikóba öltözött, kikent pofájú marezona alak lóbál egy óriási hólyag embert, melyet föl-földob a magasba és ha kifogta újból lóbál jobbra-balra s e közben tele torokkal ordít, hogy tul harsogja azt a bábeli zürzavart, melyet körötte csepürágó társainak éktelen zsvaja okoz.

Harang, esengettyű, tepsí, dob s hozzá a különböző kintornák rekedtes hangöszöne, oly fülsiketítő lármát idéznek elő, hngy azt gondolja az idegen, ki először hallja, tán a pokol fekete képű furiái szabadultak el lánczaikról s jöttek e földre, hogy vásárt csapjanak az emberiség felett. De nem. Megnézheti azt bárki, mert van ott min bámulni.

Láthatni ott minden mulattatót, a

mi fölötté rendkívüli, sőt az idegenre nézve érdekes es uj.

Egyik bódében krokodilok es állgátorok kenezertoznek; a másikban óriási teknősök járnak indián tánczot egy félelmesen zörgő rézdob hangjai mellett, melyet egy vén simpánz kedvtelenséggel püföl; a harmadikban esörgő es pápaszemes kigyókból köt esokrot a donna; a negyedikben kardot nyelnek es forró szurkot isznak; az ötödikben egy óra lefolyása alatt Banaánt termelnek es ott sebtében megvételle kinalják; a hatodikban egy elrejtőzött arab mond kevés pénzért bárkinak jövőt, ki már három kerek osztendeje, hogy aluszik s esküdözik az impressarió, Allaht hiva tanuul, hogy azóta egy befaló falás nem sok, annyit sem evett.

Láthatni ott kigyó- es békaembert a szőnyegen hengerközni, simpánzt es orangutánt emberrel tarokkozni. Van ott, a ki eleven szent nyel el es tüzes vasat harapdál ketté. Vanak ott európai szellemidőzők, kik képesek bárkinak az úkanyját azon minutumban egy gyöngéd rendez-vous-ra megidézni.

Van ott több rendbeli fakir, arab es indián bűvész. Bámulva látja az

ember, a mint eszi egyik a zsírt, másik a fagyut, harmadik a gyapotot s gyorsan feldolgozva, rejtélyes módon egy negyedik szedi elő a kész szappant, fagyugyertyát egyéb mellékterménnyel együtt s pótom árért röktön eladja.

Ott mutogatják valóságos lámák Buthának szent fogát, sőt meg is éríntheti, a kit elfog az ihlet.

Ki ne bámulna tehát a furesaságok ilyenmő halmazának közepette? Bizony lebilinésel az bárkit s akarva nem akarva belemegy az áradatba. Egyik bódéból ki, a másikba be, így tesz eleget kíváncsiságának.

— Ide, ide — kiabál a fent említett sallangos bódé bejárata előtt a hólyag-embert dobáló nyakig szájj — csak tiz peny az ára, tessék besótálni! Itt mindenki gyönyörködhetik a legnagyobb fakir művészetében! Előre! Tessék besótálni! A ki bejön tiz peny ad, a ki nem ad, künn maradhat! Tessék, tessék, ide kérem! Ki nem látott, itt benn nézzen!

Es a közönség tódul leszurni azt a tiz peny-t, melynek árán megláthatja a sátor rejtelmait.

(Folytatása következik.)

Minokutána ezen levelem hosszucskára nyult s késő a dolog derekába belefogni, a többi az jövő levelemben fogom elmondani.

Kárbahágó, 1894. okt. 5-én.

Maradtam a téns szerkesztő urnak tisztelettel s becsülettel:
Jámbor Están,
egyházfi.

Ujdonságok.

— **Kinevezések.** Ó Felsége az igazságügyminiszter előterjesztésére Pap Elek marosvásárhelyi kir. törv. jegyzőt és Nagy Demokos közdivásárhelyi kir. törv. jegyzőt a közdivásárhelyi kir. törvényszékhez albirákká nevezte ki.

— **Hymen.** Hamar Zoltán, közdivásárhelyi ifjú kereskedő mult vasárnap tartotta esküvőjét özv. Bándy Imréné Kovács Etelka urhölgygyel. Áldás kísérje a szép frigyot.

— **Regále osztás.** Végre valahára a mi regálénk is dűlőre jutott. Mult hétfőn megkezdődött a pénz kiosztása. és megindult a nagy zarándokolás a kir. törvényszék és adóhivatal felé. Több mint 100 ezer forint oszlik fel az igényjogosultak között, nem számítva ide azon 50 ezer frtot, melyet a város mint örökösli testület kap. Bizony elszomorító látvány, hogy az a másfél százezer frt, mely együtt, egy tömegben annyi hasznot hajthatott volna s a város jövő felvirágzásának vetette volna meg alapját, így száz meg száz részre oszolva, nyomtalanul eltűnik, de hát meg van írva és régi igazság, hogy mi vagyunk saját magunknak legnagyobb ellenségei.

— **Vadászat.** A lemhenyi havasokban rendezett nagy vadászat, mely 4 napig tartott, bevégeződött. Az eredményekről biztos adataink még nincsenek, de a hír temérdek zsákmányról beszél. Mi szívesen elhiszük e hirt, de az is bizonyos, hogy az elejtett vadakból senki még egy darabot sem látott K.-Vásárhelyt.

— **Katalin-estély.** A közdivásárhelyi kereskedő ifjak társulata november hó 25-én Katalin-estélyt rendez.

— **A romániai gyilkosságokhoz.** Az osdolai Csiki János és társai által elkövetett gyilkosság ügyében a helyszíni vizsgáló bizottság a Slavoni Niku és erdősze hulláját, bár az enyészett előrehaladott fokán, de vadaktól sértetlenül, megtalálta. Slavoninak nyakán volt a halálos vágás, melylyel fejét csaknem teljesen levágták, míg szolgálának feje a gyilkosok által teljesen összezúzatott ugyannyira, hogy csak álla maradt épen. A mint a helyszíni vizsgálat kiderítette, valótlán tettesek azon állítása, hogy erdőlés végett mentek át a román területre, mert az ottani ősbükk-erdőben erdőlésnek, favágásnak, vagy erdőlő szekér járásnak nyoma sincsen s így valószínű, hogy Csiki és társai Slavonit kizárólag rablási szándékból támadták meg és gyilkolták le.

— **Tűz.** Október hó 5-én Domokos Tamás alesernátoni birtokos kárára egy 30 szekérnyi szalma-kazal meggyult és elégett. A tűz állítólag gyújtogatásból eredt.

— **Öngyilkosság.** Feltorján Kelemen Ferenc 87 éves agg szombaton este saját lakásán egy gerendára felakasztotta magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Szép alapítvány.** Malcher Mór brassói kereskedő igen szép alapítvánnyal örököltette meg édes atyja emléket. Ugyanis 200 korona alapítványt helyezett el a közdivásárhelyi szabó ipartársulatnál, 1892. évben elhalt néhai édes atyja, közdivásárhelyi Malcher Ferdinánd szabó mester emlékére, olyformán, hogy annak évi kamatja a legjobb munkás és a legerkösebb szabó tanoncoknak adassék ki. Ez alapítvánnyal nem csupán az atya iránti tisztelet van kimutatva, hanem annak emléke is meg van örökítve, a melyért fogadja a szabó ipartársulat hálás köszönetének nyilvánítását e téren is.

— **Köszönet-nyilvánítás.** Az ev. ref. temetőben felállítandó, harang költségeinek fedezésére szíves adományokkal hozzájárultak: Kupán Balázs 1000 drb, téglá, Molnár Józsiás orsz. képvis., Turóczy Mózes Szotyori Mózes, K. Csizsár József, 2—2 frt, Tóth József szgy., Bartók Károly, Benkő József 1—1 frt, Winshendorfer Emma, Tuzson György, Benkő Sándor szgy., 5 frt 50 kr, Ambrus Albert, Zalavári Béla 50—50 kr, Dézsi Dani, Szűcs Jánosné, Jördáki József őrms. 40—40 kr, Egy valaki, Szabó Géza, Balázs Károly, Bodó József, 30—30 kr, Pánczél Noé 28 kr, Volones Mihály, Pál István, Kovács Lajos kalapos, özvegy Janesó Dánielné, Zsögonné M., Mátis Jánosné, Csizsár Aron, Szotyori Danika, Pál Ferenc Szabó Gyárfás, Nagy Ferenc sziz. Hatházi Dénes, Szűcs Gyula, Sükös Károly, Molnár Károly, Biró Antal, Nagy Sándorné, Fülöp Samu, Janesó Béla timár, özv. Kovács Izráne, Molnár Mózes timár, Benkő Dénes, Benkő Sándor szizm., Szász Dániel, Nagy Dénesné, Török Jánosné, Baka Dánielné, Fejér Károlyné, Tusa János, Benkő Lajos, Janesó Károly, Janesó Dávid 20—20 kr, Földi Sándor, Janesó Károly szűcs, Mazinger József, Szabó Samu lak., Mágori Józsefné 15—15 kr, Ilyés János, Nagy Dánielné, Rácz András, Szűcs Bálint, Janesó István, Popovics András, Ince János, Molnár Dávid, Janesó Pál, Szűcs Bálint, Szabó Samu D., Janesó Béla szűcs 10—10 kr.

— **A „Regény Szalon”-nak** befejező számát kaptuk és ezzel oly szépirodalmi gyűjteménynek teljes, vaskos kötet fekszik előttünk, mely mindazt a sok szépet és jót feltétlenül igazolja, a mit az egyes füzetek megjelenése alkalmából róla elmondottunk. Sajnálattal értesülünk a kiadóhivatal által arról, hogy a szerkesztőnek, Zempléni P. Gyulának más irányu, egész idejét betöltő elfoglaltsága és egyéb, legyőzhetetlen akadályok miatt, a különleges, jeles vállalatnak újabb kötetét nem fog megjelenni. — Olvasóinknak azonban azzal a kellemes hírrel is szolgálhatunk, hogy a kiadóhivatal néhány teljes példányával rendelkezik és a vaskos kötetek, melyekben 7 nagy regény, 2 szindarab, 30 nagyszabású vers és mintegy 20 novella van — a mi a készlet tart, a 8 frt rendes ár helyett 4 frtért kaphatók. A pénz előzetes beküldése után a kiadóhivatal (Budapesten, Népszínház-utca 26. sz.) bérmentesen és azonnal szállítja a megrendelőknak.

Mezőgazdasági közlemények.

A burgonya eltevése.

Sok panaszt hallani úgy tavasz felé, hogy a burgonya összerohadt, elromlott s elégszer láthatjuk is, hogy némelyek szokásukra hordják a tönkrement gumókat a trágya-csomóra.

Ennek a bajnak a legfőbb oka pedig a hibás eltevésben rejlik, mert ha annak rendje és módja szerint rakjuk el a burgonyát, teljesen ép állapotban fog az áttelelni s még késő tavasszal is kifogástalan minőségű lesz.

A burgonyát pinczébe, veremben vagy kazalban szokták eltartani, de bárhol történjék is a télire való eltevés, földolog az, hogy mindjárt a kiszedés után közvetlen ne rakjuk el a burgonyát állandó téli helyére, hanem először várjuk meg, míg jól kiszellőzte magát s felesleges nedvességétől megszabadult. E célból terítsük ki valamely száraz, szellős helyre s időnkint megforgatván, hagyjuk ott 2—3 hétig szikkadni. Nagyon alkalmasak e célra a színek, esűrők, padlások. Arra azonban megint vigyázni kell, hogy a napfény ne érje a burgonyát, mert megzöldül.

Másik hiba, a mit megint sokan elkövetnek az, hogy bármily nyers, nedves a pince vagy verem, mégis minden aggodalom nélkül beleöntik a burgonyát. Pedig ez a körülmény megint egyik legfőbb okozója a burgonya megromlásának vagy legalább tulságos mértékben való megcsirásodásának.

Mielőtt tehát a burgonyát pinczébe vagy verembe eltennénk, legelőbb is ezen helyiségeket szárítsuk és takarítsuk ki. Ez pedig legegyszerűbben úgy történik, hogy a falakat ásóval, szalmaesutakkal s más effélével az odatapadt nedves penésztől alaposan megtisztítjuk, a fenékre pedig, annak nedvességéhez képest, vékonyabb vagy vastagabb réteg teljesen száraz homokot vagy földet hordunk, vagy egészen száraz szalmát terítünk ki arasnyi vastagon rajta.

Ekkor aztán a már kiszikkadt burgonyát kiválogatjuk. A hibás, megsérült gumókat félrehányjuk s csak az egészségeseket öntjük be. A falak mellé körös-körül szalmát vagy nádat álogatunk; hogy a burgonya a faltól át ne nyersüljön. Nagyon célszerű, már csak a későbbi könnyebb kezelést tekintetéből is, a burgonyát ez alkalommal egyúttal nagyság szerint osztályozni, a mi ilyenkor sokkal kényelmesebben végre-hajtható, mint majd télen.

Midőn burgonyánk ilyen-formán el van rakva, egész a hidegek beálltáig ne zárjuk még azt el teljesen, hanem — különösen meleg őszi időjárás esetén — szorgalmasan szellőztessük, emellett időnkint megtekintjük a rakományt, hogy nem izzad-e nagyon, nem mutatkoznak-e rajta nagyobb vizes foltok? A mely esetben minden habozás nélkül még egyszer hánnyassuk át az egész csomót, megint gondosan kiválogatva az esetleg romlásnak indult gumókat.

A mint aztán bekövetkezik a hideg, akkor gondosan zárjuk el minden nyílást, nehogy a fagy valamilyen képen kárt tehessen. Tavasszal pedig minél kevesebbet nyitogassuk a pincze- vagy verem-ajtót; egyrészt azért, hogy a külső immár átmele-

gedett levegőbe ne hatolhasson, valamint a napfény se, nehogy ez által a gumók erősebb csirázásra indíttassanak.

Ezen igen egyszerű eljárással mindig biztosan el fogjuk kerülni, hogy a burgonya megromoljék.

Hasznos tudnivalók.

Eczetkészítés gyümölcsből. Némely évben tömérdek félig érett gyümölcs le szokott a fákról hullani s ez a sok gyümölcs rendszert minden haszon nélkül ott rothad el a fák alatt. Pedig az olyan hulladékok igen jól lehet értékesíteni az által, ha eczetet készítenek belőle. A gyümölcsnek eczetté való feldolgozása igen egyszerű dolog s mindössze is abból áll, hogy a gyümölcsöt jól összezuazzuk, egy nyílt kádba vagy más edénybe belehányjuk s ott hagyjuk, míg megerjed. Ezután megszűrjük s hordóra szedjük, mindaddig, míg megtisztul. Megjegyzendő, hogy az így nyert gyümölcslevet nem szabad zárt hordóba és hűvös helyre állítani, mert az eczetképződés nyílt helyen sokkal jobban és gyorsabban sikerül. Egyébiránt az eczetképződést gyorsíthatjuk az által, ha a friss gyümölcslebe egy kis eczetágyat teszünk, a mi nem egyéb, mint a régiebb eczetes edények fenekén képződni szokott bórnemű, nyálkás állomány. Mikor a gyümölcsle az első erjedésen átesett s megtisztult, akkor lehúzzuk abba a hordóba vagy edénybe, a melyben állni fog, de ezen edény száját eczental is jó lesz mindig nyitva tartani, mert így az eczet a folytonos vízpárolgás miatt erősebb és jobb ízű is lesz.

Turistaczipők tisztítása. A turisták által kedvelt sárga színű bőrczipőket a következő módon lehet szépen kitisztítani: egy tiszta lenszövetdarabot megnedvesítünk ecztrómlével s ezzel addig kenjük a czipőt, míg csak a ecztrómlé nedvessége el nem tűnik. Ezután egy darab tiszta és száraz gypjuronggyal folytatjuk a dörzsölést, mire a czipő visszanyeri ujkori színét.

PIACZI ÁRAK.

Közdi-Vásárhely, Okt. 4. Buza (tisztá) (mértérmázsánként) 5.70. Buza (közepes) 5.65. Rozs 4.12. Árpa 4.38. Törökbuza 5.65. Zab 4.30. Borsó 4.00. Lencse 7.00. Fuszulyka 500. Köleskása 1300. Burgonya 90. Marhahus kilogrammja —36. Juhhus —28. Sertéshus —48.

S.-Szentgyörgy, okt. 3. Buza (tisztá) hektóliterenként 5.—. Buza (közepes) 4.50. Rozs 3.40. Árpa 4.—. Törökbuza 4.20. Zab 3.40. Borsó 5.—. Lencse 7.—. Fuszulyka 4.—. Kása 8.—. Burgonya 1.—. Marhahus kilogrammja —46. Sertéshus —44.

Hirdetések.

Egy lakóház üzlethelyiséggel eladó.

Kantában, a néhai Keresztes Antal-féle belső birtok, a rajta levő épületekkel együtt **szabadkézből** eladandó. Értekezhetni Keresztes Katalin megbízottjával, G á b o r A n t a l posta-táv. főtitkossal. Seps-Szentgyörgyön.

(106.) 3—3

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.